

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefón szám 42.
Nyitlár soronkint 20 krajczár.

A közigazgatási beosztás.

Egy élénk példával akarjuk megvilágítani azt az állítást amelyet ezekben a sorokban megvitatni akarunk.

Szabadka város nagy területének közvetlen szomszédsága mellett fekszik Sándor községe. Ha ebben a községben mondjuk valami politikai zendülés támadna — vagy valami hasonló ok adná elő magát, akkor ennek a községnek el kell mennie segélyért és tanácsért Topolyára. Tetszik tudni — Topolyára. Még pedig azért mert ez a község közigazgatásilag, dacára annak, hogy a nyakunkra vannak növe, nem tartozik hozzánk, hanem a topolyai szolgabíróóság uralmi vonalába esik.

Azt hisszük a fölemlített példából megértette mindenki, hogy mit akarunk ezzel mondani.

Először is azt, hogy ennek az ilyen történt politikai határmegjelöléseknek és beosztásoknak absolute semmiféle értelmük nincs. A régi megyei beosztás pókhálós maradványai ezek, amelyekhez ma már nem akar hozzá nyulni senkisé, sem az állam, sem a kormányok — mert hát nagyon sok mindenféle érdeket kellene egyszerre s

talán nem is a legkellemesebben érinteni. Innen is onnan is el kell szakítani ezt meg azt, a másikkhoz meg oda kellene toldani valamit — szóval olyan változásokat kellene okozni, amelyekkel elérnők azt, hogy észszerűen lehetne a terület közelsége szerint a hatáskörök vonalait megszabni — de ezzel kelletlenségeket hoznánk itt is meg ott is.

Pedig a letűnni készülő megyei rendszer haldoklásának a siettetéséhez tartoznak ezek az előkészületi cselekmények amelyek első sorban is abban fognak nyilvánulni, hogy a közigazgatási abnormitásokat lassanként elüldözni fogják.

És akkor a sándori községi bírónak valószínűleg nem kell majd Topolyára menni a község ügyeivel beszámolni. Mert hiszen mégis csak közelebb van Szabadka és a józan ész szerint is a közelségnél fogva ide kell tartoznia közigazgatásilag és nem közigazgatásilag.

És így ezer meg ezer természetellenes ilyen örült beosztásnak is végének kell majd szakadnia.

Az új tanfelügyelő.

Mint már jelezve volt, Szabadka, Újvidék és Baja városok kivételtek a zombori kir. tanfelügyelőség keretéből s új kerületté alakítván, ennek élére *Kurucz Gyula* kir. tanfelügyelő állítattott, kinek székhelye Szabadka lesz.

Az új tanfelügyelő f. hó 10-én lépett hivatalba a központi népiskolának, a lépcsőháztól jobbra eső termében, mely egyelőre hivatalos helyiségeül szolgál. Működését azzal kezdé, hogy a hatóságokat és az egyes népoktatási intézetek vezetőségeit hivataloskodása megkezdéséről értesíté és kikérte azok jóakaratu támogatását.

A vármegye ezen három városának kivétele az eddigi keretből kulturális szempontból igen nagy horderejű, s éppen azért a tanügyi körök élénk érdeklődéssel néznek az új tanfelügyelő működése elé s nagy reményeket fűznek hivataloskodásához. Különösen Szabadkán lesz sok söpörni való.

Ismerve az új tanfelügyelő alapos készültését, széles látókört, bizton hisszük, hogy várakozásainkban nem csalódnak. Az új hivatal vezetében nem kaptunk újoncot, hanem kipróbált tanfőru, Gráff Nikáz tanfelügyelőnek munkatársát. Amennyire sajnálják városunk tanítói Gráff Nkáz, — mint az országos tanügyi lapok kifejezik — a „tanfelügyelet nagymesterének” látovását, oly anynyira vigasztaló a tudat, hogy az eltávozó jeles szakember helyébe a tanfelügyelői kar egyik díszét kaptuk.

TÁRCZA.

Mese.

A „Bácskai Hirlap” eredeti tárczája.
Arab eredetiből fordította: GAMMA.

A padisah kertjében illatoztak a rózsák. Piros rózsá, fehér rózsá egymásra hajolt s a hajnal harmatgyöngye csillogott kelyheikben. A virágok örömtelten fűrdöttek a napsugár ragyogó fényében, a kert utján elszórt homok csillogott, mint a derült éjszakákon csillog a csillagtáboros ég.

Fehér vízmedence volt a kert közepén. Széles levelű vízi rózsák terültek a víz tükreán, fehér virágaik színe hasonlított a hűrik test színéhez, a hajnal vont rájuk oly zománczot, minő a piruló hajadon rózsás arczszíne.

A dus falombok közül titokteljes, mélabus hangok jöttek elő, tulvilági zenéje a természetnek, mintha a tubafa árnyékában örökszép hűrik pengették volna az ezüsthúrú hárfát.

Csend és boldogság lakott itt. De az erős fát belül rága a féreg. Kicsi kis féreg, de mégis meghal az erős czedrus, melynek szívét kiette. Kieszi, biztosabban, mintha oroszlán

körme tépné, mintha keselyű csőre szakgatná. A fehér medence lépcsőjén ült egy leány. Talán maga a hajnal. Űde, egészséges s szebb mint a szobrok, mikkél a giurok ékesítik termüket.

Az arcza szép volt, de szomorú. A kicsi kis féreg dult benne is. S a czedrus meghal, ha a féreg szívét kirágtá. A lányka is halmi készült. Itt élt csendben, a boldog kertben, de mégis hiányzott szívének valami. Nem tudta ő sem, hogy mi, csak azt érezte, hogy vágyik meghalni. S odalépett a fehér leány a fehér medencéhez. A boldogságot meguntá, a vízbe nézett és....

Hirtelen elsötétetedt a világ. A tulvilág szellemei üvöltöttek végig a kertet, megkínzott dervisek halálhangja hallatszott, a sötétségen átütött egy villám, megrezegtette a leány szívét. — Lánczok csörgésén át hallatszott a hiénák undorító hangja, melybe a sakálók vonítottak bele.

S az éjsötétségből egy férfialak bontakozott ki. Péri volt talán, nagy és hatalmas. Szép nem volt, vonásai vadak és szigoruk voltak, de férfi volt s kezében ostort tartott. Kutya-

hőr volt az ostor fonása, acél volt a végére kötve.

S szólt dörgő férfi hangon:

— Itt boldog voltál... s mégis a halálba vágtyál. Nos meghalhatsz, de vedd tőlem büntetésed.

Es lecsapott erős kezével a leányra. Mintha czedrust tép ki a forróhelletű bőra, ugy csattant az ostor a leány fehér vállán. A vér kiserkedt az ostor nyomán. S aztán megint, míg a vér be nem lepte a hóvállat, mintha oroszlán körme tépte volna szét.

S könnyezve csuszott a megjelent elé a leány. Térdein mászott elé s megragadva izmos térdeit kiáltott

— Már nem kívánok meghalni. Verj, üss, de emelj magadhoz. Büntess, ha érdemlem, de szeress. Nem ismertelek — azért akartam halni. Nem kell a csend... a boldogság... nélkül... .

S a sötétség eloszlott, a rémek éje elmult, megint virágos, napfényes a kert. A fehér medence mellett áll a fehér leány s mellette őt átölele áll a — férfi.

Az új tanfelügyelő, már mint képezési tanár is felkeltette a felsőbb körök figyelmét. Többször beutazta a művelt nyugati államait s különös figyelmét az egyes országok tanfelügyeletére, az iskolai adminisztratív tanulmányozására fordította. Külföldi tanulmányai alatt bő alkalma nyílt közvetlen tapasztalatok gyűjtésére s összehasonlításokra hazai viszonyainkkal. Azon szakférfiak közé tartozik ő, akik a tanfelügyelet újjászervezését s közoktatásaink nyílt kérdéseinek megoldását a külföldi állapotok ismerete nélkül nem vélik keresztülvihetőnek. Különösen áll ez a népoktatásra, melynek intézményeit külföldről vették át.

Az új tanfelügyelő az egységes magyar nemzet iskola híve s bár azt vallja, hogy a nemzetet eredeti jellegéből kivetkeztenni még a nyugati kultúra érdekeiért sem szabad, de ez nem zárja ki azt, hogy az előrehaladottabb nemzetek tapasztalatait felhasználjuk — természetesen szolgálai utánzás nélkül. Történelmi tény, hogy elmaradás veszélye fenyegeti azon nemzetet, mely mástól tanulni nem akar s elzárkozik a szomszéd népek vívmányai elől. Csak akkor szenved a közoktatás nemzeti jellege csorbát, ha egyetlen idegen nemzet alkotásai gyakorolnak befolyást kulturájára.

Közoktatásunk reformjának elintézésénél kérdései indították őt arra, hogy a külföld hasonló célú intézményeit, nevezetesen a tanfelügyelet fejlődését tanulmányozza. Hosszas kutatás, sokoldalú érintkezés, levelezés után arra a tapasztalatra jutott, hogy magában a világirodalomban nincsen olyan szakmú, mely az egyes országok iskolai felügyeletével és adminisztrációjával tüzeseleg foglalkoznék. Egyrészt ez birta rá Kuruczot, hogy megírja jeles művét: „A népoktatási intézetek felügyelete és adminisztrációja *külföldön*,” címűt. E mű általános feltűnést keltett s alapos átnézetet nyújt államunkint az egyes országok népoktatási viszonyairól.

Nagyon is igaza van a szerzőnek, midőn azt mondja, hogy a tanfelügyeletet célszerűen reformálni a tanügyi adminisztratív többi tényezőinek megbolygatása nélkül lehetetlen. Aligha csalódunk, ha hisszük, hogy e mélyreható mondat sorai között az iskolaszékek eltörlése, járási tanfelügyelet stb. olvasható. Különösen az iskolaszéki intézmény az, mely megért rá, hogy a lélekharangot meghuzzák felette. Természetes, hogy ez csak törvényhozási úton a népoktatási törvény revíziója lesz eszközölhető.

Nem kevésbé fontos — különösen Szabadkára nézve — azon kijelentése tanfelügyelőnek, mikor azt mondja, hogy Szilázia nem ismeri a helyi iskolafelügyelői hivatalt (népiskolai igazgatóságot) s hozzáteszi, hogy nem veszi vele semmit; mert félszegebb intézményt a tanügyi igazgatás története keveset tud felmutatni.

Mennyi port vert fel nálunk is a helyi iskolai felügyelet kérdése! De talán már közel vagyunk a kikötőparthoz!

Mindannyiunk közös érdeke levén a népoktatás, azt hisszük, mindnyájan egyesülünk azon óhajásban, hogy az új tanfelügyelő működését siker és áldás kísérje!

Különfélék.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Szilágyi László zentai járásbírói irnokot a szabadkai törvényszékhez segédtelekkönyvet vezetővé nevezte ki.

— **Lemondás.** Strasser Henrik végrehajtott tegnap délelőtt beadta a törvényszéki elnöknel a lemondását végrehajtott állásáról. 28 éve, hogy mint végrehajtott működik. Lemondásának oka betegség és öreg kor. Az állás mely most betöltetlen valószínűleg nem is fog betölteni, mivel akkoriban annak a harmadik végrehajtott állás betöltésének az akkor Szabadkán uralkodó rossz anyagi viszonyok voltak az okozói.

— **A „Fehérkereszt Egylet”** boldog emlékeztető királynéknak szobrára gyűjtést rendezett, melyre eddig befolyt a következő összegek: Birkáss Gy. és neje 25 frt, Vojnich Vojnich Elek, gróf Szirmai Sándor, Vojnich Tivadarné, Ormody Béla, Piukovits Agostonné és Giffing Vinczéné, 10—10 frt, Mukits Jánosné 5 frt. A gyűjtés még folyik s tekintve hogy a lelkes mozgalom élén Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne áll, — a szépen indult gyűjtés kitűnő eredménnyel kecsegtet.

— **A szabadkai kir. törvényszéki díjnyok gyűjtése,** dicső emlékü boldogult Erzsébet királynéknak szoboralapja javára. Gyűjti: Szokolay János, Hoffmann József, Georgievics Milos, ifj. Serly Lajos, Acház Gyula 50 kr. Cs. Mészáros Mihály, Lagner Mihály, Vojta József 30 kr. Gőnczöl Balázs, Szokolay János, Golubovics István, Kiss Mátyás, Thun Ágoston, Csóvich Endre, Vukov Mátyás, Borros Flórián, ifj. Jankovics Emil, Harangozó Dániel, Kiss Kálmán, Vukovics Gábor, Vinkler József, Szilágyi István 20 kr. Fatter Károly 15 kr. Simókovits Elemér, Majláth István, Szántai Imre, Latky Ernő, Resics Béla, Budanovits Lajos, Kiss István, Sztipits Lázár 10 kr. Összesen 6 frt 65 kr.

— **Megtévelyodott.** Almáson Nagy Borbála paraszttasszony megzavart elmével beugrott a kutba és ott lelte szörnyű halálát.

— **A színház megnyílik** e hó 15-én szombaton. Bán bán fog előadni, Molnár László szereplésével. Addig minden ujtítás be lesz fejezve csak a Thonet székek késnek pár napot.

— **A kurtavas.** A Rendeleti Közlöny legutóbbi száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét, mely szerint a király parancsára a csendőrségnél eltöltött a legszigorubb büntetéseket, a kurtavasat és a szigorított fogságot. A csendőroket fegyelmi vétségért ezentul legfőljebb csak harmincznap kaszárnyabörtönrel lehet büntetni. Ugyanez áll a honvédség és a közös hadsereg tovább szolgáló altiszteire is.

— **Szerencsétlenség.** Molnár Mejjes Antal 15 éves VI-ik kőri lakos mint napszámos a helybeli gymnasium építésénél volt alkalmazva tegnap délután a téglahúzócsigából egy téglát az ép ott dolgozó Molnár Antal fejére oly szerencsétlenül esett, hogy koponyáját bezuzta. Az esetről értesítették a mentőket kik a helyszínén megjelenve rögtön ápolás alá vették. Mint értesülünk sebe veszélyes.

— **A megerült 30 forint, vagy a nyakon ütött tolvaj.** Most vasárnap történt, hogy egy helybeli borbélylegénytől a borbélyinas ellopott 3 drb. új tizest és avval megszökött. A károsult legény a rendőrségnél magához véve egy rendőrt keresni kezdte a 15—16 éves tolvajt. Arra gondoltak, hogy a fiú talán Palicsra ment, hogy onnan az állomásról a vonaton elutazzék. A villamoson kiment hát a legény és a rendőr Palicsra. A vonatvezető kalauz emlékezett is hogy egy olyan külsejű gyerek, utazott s tiz forintost váltott nála. A borbélylegény azonban azon aggodal-

mának adott kifejezést, hogy a fiú bizony eldugta a pénzt s nem fogja előadni. A palicsi állomáson csakugyan meglátták a gyereket a padon ülve. A rendőr szó nélkül odalépett hozzá és úgy ütötte nyakon, hogy csak ugy csattant s rászólt: — „Daj novácza!” A fiatal bűnöst úgy meglepte ez az e helyen nagyon jól alkalmazott pofon, hogy szó nélkül ki vette a még meglévő 29 frtot és átadta a rendőrnek, ki a pénzt gazdájának adva a fiut bekísérte.

— **Szegény Ausztria!** Már meg nekünk se hagynak békét az osztrákok. Ki hitte volna, hogy a jó sógorok Szabadkába is belekötnek? Panaszkodnak im nagy keservesen, hogy az osztrák magyar bank magyar köntöst vesz fel, mert hiszen egy előttük ismeretlen földrésznék, Szabadkának 2 milliót hitelez! Nem esodáljuk, hogy Luegerék Szabadka híret még sohse hallották. Micsoda vakmerőség volt. Tőlünk a szép Mária-Theresiopel nevet Szabadka nével „helyettesíteni”? Mária-Theresiopel évenként száz meg százezer forintot küld az osztrák gyárosoknak — de Szabadka? Szabadka egy ázsiai falu, amelynek létezéséről csak most vettek tudomást jó szomszédaink. De hát csak keseregjenek szegény osztrákok — nekünk ez nagyon jól áll. A mi kereskedőink pedig okuljanak a *N. Fr. Presse* vasárnapi számának következő soraiából: „Az Osztrák-Magyar Bank közleményeiben ez a tétel található: Leszámítás Szabadkán 2 millió forint. Szabadka? Mi ez? Olyan gyöngén állana a mi földrajzi tudásunk, hogy még csak a neve is idegen előttünk annak a városnak, ahol a jegybank 2 milliót hitelez? Tudásunk ebbeli hiányán segítendő, utánajártunk a dolognak, s ime kitént, hogy az a Szabadka tulajdonképpen a jól ismert Mária-Theresiopel. Ez az a Szabadka kétszerakkora hitel élvez a jegybanktól, mint a világhírű ipartelekek dicsekvő Reichenberg, sőt Szabadka hitele nagyobb min a magas fejlettségű Sziláziai osztrák tartományé. De ez még nem elég: a jegybank Szabadkán nagyobb összegű váltót fogad el, mint Tirol-Vorarlberg, Karintia, Krajna, Salzburg és Felső-Ausztria tartományokban együttvéve. Stájerországtól eltekintve tehát az osztrák alpesi tartományok összesége kevesebb pénzt kap a jegybankból, mint Szabadka. Lám-lám, vannak számok amelyek éppenséggel nem unalmasak. És amit egy fióknak a példája mutat, azt tökéletesen igazolja a két főintézet-erőviszonya. Az Osztrák-Magyar Bank váltótárczája Budapesten sok millióval nagyobb, mint Bécsben, dacára a lakosság számában levő nagy különbségnek, a bécsi forgalom nagyobb jelentőségének és ama tagadhatatlan ténynek, hogy a magyar hitelügyek nagy részét Bécs elégíti ki. A bankjegy kelet felé vándorol s a jegybank leszámítoló-forgalma magyar köntöst vesz fel, épp úgy, ahogy ma már magyar név helyettesíti a régi Mária-Theresiopelt. Altalában Magyarországon csinálják a jegybank politikáját.”

— **Megtévelyodott szerb püspök.** Opacics Germán bácsi görög keleti szerb püspök megtévelyodott úgy, hogy Bécsbe Krafft-Ebing intézetébe kellett szállítani. Sok verzió kering a püspök esetről.

— **Lopás.** Mélykútról írják, hogy a napokban Mondovics Bertalanhoz, ismeretlen tettesek betörték és a szekrényt álkulccsal felnyitva abból 80 frtot elloptak. A csendőrség a tetteseket nyomozza.

— **A dühös kocsi.** Zentáról írják: Gábor István, özv. Keczei Antalné bérese mult hó 23-án kukoriczát hordott a tanyára. Hordás közben a kocsi fogott egyik ló megcsökönysödött és nem akart indítani. A béreslegény egy ideig szép szóval biztatta indulásra a csökönys lovat, majd az ostort vette elő de ló csak toporzékolts nem indított. Végre Gábor István dühbe jött, kivette a bicskáját és a csökönys ló hasába szurta tövig, Erre az alapo biztatásra azután megindult a makranczos paripa, be is ért a kocsni melöbb a tanya udvarára, de mire a göré elé értek, a megoperált szürke elesett és megdöglött. Gábor István a nemvárt eredményen fölötte megijedt és méltán, mert a ló árát most rajta keresik.

— **Türelmetlenségének áldozata.** Wieden-scheck Peregrin közkatonna, aki a kamenitzi hadapród iskolába volt vezényelve e hó 4-én d. u. 3 óra tájt Ujvidékről Kamenitzára ment épen akkor ért a hajóhidra mikor azt becsukni akarták, Wiedenscheck úgy látszik hogy türelmetlen volt, mert alig hogy a pontonok egymás közelébe értek egyik pontonról a másikra akart ugrani, miközben oldalfegyvere lábai közé került, ez által rövidet ugrott s hanyat vágódott a hullámok közé. Daczára, hogy nyomban deszkát eresztettek utána a vízbe s ladikon is segítségére mentek, nem lehetett őt már kimenteni, mert nem került a felszínre.

— **Vesztegető tolvaj.** Topolyai tudosítónk írja, hogy Dora Péter szocialistát a csendörök észrevették, a mint kukoriczát visz haza. Minthogy tudták, hogy neki földje nincsen kérdőre vonták, s bevallotta, hogy a kukoriczát lopta, hogy kinek a földjéről törte le azt maga sem tudja. A legérdekesebb a dologban az, hogy a csendöröknek 1 frtot akart adni, hogy hallgassák el a dolgot.

— **Verekedés.** Polyvas Dániel 17 éves VI. kör 518 szám házban lakó fiatal legénykét verekedés közben bal lapoczkáján megszurták. A mentők a súlyosan megsérült legényt a kórházba szállították.

A szabadkai népkonyha megnyitása.

Oly egyesület kapuja nyílik meg ma délebban, a mely egyesület a legnagyobb foku jó tékonyság gyakorlását tűzte ki feladata gyanánt. Megnyílik ma a népkonyha, a mely a sok szegény ember vállaira nehezülő súlyos anyagi gondokat lesz hivatva megkönnyíteni; oly intézmény ez, amelynek alapítóira és fenntartóira hálás szívet fog visszaemlékezni a jelen és jövő nemzedék, mert számtalan egyéni fog megmenteni a társadalomnak a kiket az anyagi gondok különben az elpusztulás és elzülés veszélyével fenyegettek volna.

A jótékony intézmény keletkezésének történetét a következőkben ismertetjük:

Mintegy 5—6 évvel ezelőtt Csillag Béláné 2700 frtot alapítványt tett arra a célra, hogy annak kamataiból a szegény sorsuak ingyen étkezésben részesüljenek. Ezen alapítványhoz Taussig Vilmosné indítványára a szabadkai izr négyelet 5000 frttal járult a mely összegnek kamatait ugyancsak a népkonyha meg-alapítására fordították. A négyelet kebelében megindult erre a mozgalom, úgy hogy rövid idő alatt tagsági díjakból és a mindenfelől halomszámra egybegyűlt jótékony adományokból megalakult a jótékony egyesület, a melynek létrejövételén Hartmann Ráfaelné és Taussig Vilmosné az egyesület elnöknője fáradoztak a legnagyobb buzgósággal.

Miután a megnyitás most már nehézségbe nem ütközött az elnökség elhatározta, hogy megnyitja eme fontos emberbaráti intézetét.

Ma néh. Geiger Adolfné halálának évfor-

dulóján van a megnyitás a melyre a népkonyha kezdeményezője Csillag Béláné lejött Budapestről. A népkonyhában egyelőre 72 egyén *vallás különbség nélkül* kap naponként ingyen ebédet, eddig huszan jelentkeztek.

Az ellenörzés sorsolás utján történt és pedig akként, hogy naponként 1—1 egy négyeleti tag és egy négyeleti tagnak a leánya fogja a felügyeletet gyakorolni. Kívánjuk, hogy ez intézménnyel minél több szegénynek nyithassék az életsorsát.

Törvénykezés.

Régi bosszu.

Gyilkosság kísérlete miatt vád alá helyezett Szabó József és Prodanovics Lukács bünügét tárgyalta f. hó 10-én a szabadkai kir. törvényszék.

A tanács tagjai voltak: Szerdahelyi Sándor dr., elnök, Streliczky Antal dr., előadó és Weisz Aladár dr. szavazó törvényszéki bírák. A vádhatóságot Magyar János dr. képviselte, míg Szabó Józsefet Csillag Károly dr., Prodanovics Lukácsot pedig Piller Arthur dr. ügyvéd védte.

Az egész délelöttöt igénybe vevő végtárgyalás folyamán beigazolást nyert, hogy Szabó József és Prodanovics Lukács felső-szt-iváni lakosok Sztankó István korcsmajában pálinka ivás közben f. évi május 16-án összebészéltek hogy Tokodi István felső-szt-iváni lakost régi bosszuszonjuk kielégítésékep összeszurkálják; el is mentek Szabó lakására, ott egy-egy konyhakést vettek magukhoz s lesbe álltak. Midőn Tokodi arra jött megtámadták, Szabó feléje szurt, a szurás azonban nem talált, hanem Tokodi balkarján a kés oly szerencsésen csuszolt le, hogy az sértetlen maradt s futásnak eredt, a támadók egyideig együtt üldöztek, azután pedig csak Szabó kergette kezében a szurásra tartott késsel Tokodit mindaddig, míg a támadókat a segítségére jövő rendörvezető el nem fogta, ki oly vallomást tett, hogy előtte a vádlottak beismerték, mikép Tokodit igenis agyonszurni akarták.

Ezen tényállás alapján Magyar János dr. ügyész azt igyekezett bebizonyítani, hogy bár a szesz nagyobb mértékű élvezeténél s a büncselekmény megfogalmazása után annak azonnal való végrehajtásánál fogva a praemeditatio nem is állapítható meg, mégis a tett elkövetésekor vádlottaknál az emberölésre vonatkozó szándék meg volt, miért is minthogy az által, hogy vádlottak a sértettet megtámadták s a késsel a mellnek irányozva feléje szurtak, a szándékos emberölés büntettének véghezvitelét megkezdtek, de be nem végezték; nem a 278. § ba ütköző gyilkosság, hanem a 279. § ba ütköző szándékos emberölés büntettének a bünt. törvkv. 65. § a szerinti kísérlete miatt kérte vádlottakat bünnösnök mondani és megfelelő büntetéssel sújtani.

Ennek ellenében Csillag Károly dr. és Piller Arthur dr. védők azt bizonyították, hogy a szándékos emberölés büntettének kísérlete nem forog fenn, mert az ölésre vonatkozó szándék meg nem állapítható, hanem csakis a 301. § ba ütköző testi sértés büncselekménye jöhet szóba s tekintettel arra, hogy az eszköz, a melylyel a támadást vádlottak intézték, olyan, a mely bizonyára 20 napnál tovább tartó sértést okozott volna, vádlottak legfeljebb a 301. § ba ütköző súlyos testi sértés büntettének kísérletében mondhatók bünnösnök s vádlottak szeszől felhevült lelki állapotának s büntetlen előéletének figyelembe vétele mellett kérték a büntetés kiszabását s a vizsgálati fogság beszámítását.

A törvényszék elfogadta a védők álláspontját s mindkét vádlottat a btető trvkv. 301. §-ába ütköző súlyos testi sértés büntettének a 65. § szerinti kísérletében mondta ki bünnösnök s Szabó Józsefet 9 havi, Prodanovics Lukácsot pedig 6 havi börtönrre ítélte, melyből a vizsgálati fogság által 4 hónapot már kitöltöttek vett. Vádlottak és a védők az ítéletben megnyugodtak, a kir. ügyész azonban úgy a minősítés, mint a büntetés súlyosbítása miatt felebbezést jelentett be.

Téli menetrend

a m. kir. államvasutaknak Szabadkát érintő vonalain.

Szabadkáról Budapestre indul 11:26 este, 5:20 reggel, 9:46 délelött, 2:20 délután.

Szabadkáról Budapestre érkezik 7:05 este, 10:30 reggel, 1:05 délután, 7:35 este.

Szabadkáról Ujvidékre indul 1:46 délután, 6:09 este, 4:00, 5:40 reggel.

Szabadkáról Ujvidékre érkezik 4:14, 7:59 este, 8:29 reggel.

Szabadkáról Szegedre indul 5:25 reggel, 9:51, 2:28 6:37 este, 11:03 este.

Szabadkáról Szegedre érkezik 7:01 reggel, 11:25, 3:42, 7:46 este, 12:18 este.

Szabadkáról Ó-Becsére indul 5:12 reggel, 2:10 délután.

Szabadkáról Ó-Becsére érkezik 9:06 reggel, 6:31 este.

Szabadkáról Zomborba indul 4:50 reggel, 2:05 délután, 6:32 este.

Szabadkáról Zomborba érkezik 6:45 reggel, 3:34 délután, 8:34 este.

Szabadkáról Bajára indul 5:45 reggel, 2:35 délután, 6:43 este.

Szabadkáról Bajára érkezik 8:40 reggel, 4:56 délután, 9:08 este.

Budapestről Szabadkára indul 7:35, 2:40, 4:00, 10:20 este.

Budapestről Szabadkára érkezik 1:00, 5:57, 9:17 este, 4:09 reggel.

Ujvidékről Szabadkára indul 8:02 este, 7:50, 11:14.

Ujvidékről Szabadkára érkezik 10:53 este, 9:34, 1:45.

Szegedről Szabadkára indul 2:57 reggel, 8:10, 11:56, 4:43, 8:43 este.

Szegedről Szabadkára érkezik 3:40 reggel, 9:22, 1:20, 5:52, 10:35 este.

Ó-Becséről Szabadkára indul 4:48 reggel, 2:05.

Ó-Becséről Szabadkára érkezik 8:53 reggel, 5:47.

Zomborból Szabadkára indul 6:46, 11:54, 8:35 este.

Zomborból Szabadkára érkezik 3:47, 1:26, 10:40 este.

Bajáról Szabadkára indul 7:12, 10:50, 7:25 este.

Bajáról Szabadkára érkezik 8:47, 1:26, 10:40 este.

Kiadó lakás.

A Prokesch-féle palotában I. emelet, **a parkkal szemben**, 3 utczái, 1 előszoba és a szükséges mellékhelyiségből álló **uri lakás kiadó.** Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Eladó ház.

A VI. kör Gréczi utca 164. szám alatt levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad

Mikuska György,

Zombor-át szélmalom.

Hirdetmény.

A városi tanács 1573. tan. 1898 számú határozatából folyólag ezennel közhírré teszem, miszerint a városi erdei készletekben összerakott famennyiség az alábbirt sorrendben és időben a helyszínén, nyilvános szóbeli árverés után a szokásos feltételek mellett el fog adatni.

1) f. évi október hó 9-én d. u. 2 órakor és 11-én d. e. 8 órakor és 12-én d. e. 8 órakor, Tölgyfáson 632 kbm. akác hasáb 352 kbm. akác gömb, 31 $\frac{1}{2}$ -ől akác ágfa, 50 rakás 500—500 kévés akác rözse és végül 18 drb. tuskó.

2) f. évi október hó 11-én d. u. 3 órakor Deszkáson 7 $\frac{1}{2}$ -ől akác ágfa 20 rakás 500—500 kévés akác rözse és egy fenékben 300 kéve akác rözse, végül 19 drb. tuskó.

3) f. évi október hó 12-én d. u. 3 órakor Kőrösben 11 $\frac{1}{2}$ öl ágfa 19 rakás 500—500 kévés akác rözse és 2 fenékben 485 kéve akác rözse, végül 7 rakás 500—500 kévés enyő rözse.

4) f. évi október hó 13-án, 15, 18, 19. és 20-án, mindenkor reggel 8 órakor Radonovácon 1450 kbm. akác hasáb. 1364 kbm akác gömb, 53 $\frac{1}{2}$ öl akác ágfa 75 rakás 5000—5000 kévés akác rözse és 6 fenékben 1370 kéve akác rözse végül 126 drb. tuskó.

5) f. évi október hó 18-an d. u. 3 órakor Hajdújárason 4 kbm. akác hasáb, 52 kbm akác gömb és $\frac{1}{2}$ -ől gyökeres hasított akác hasáb fa.

Szabadkán, 1898 évi szeptember 10-én.

Jakobcsics Gyula,
tanácsnok.

Birtokeladás !

Ezennel közhírré teszem, hogy **Baja város határában fekvő 141⁵³⁰/1600 ka-
tasztrális holdnyi
tehermentes birtokomat**
a rajta lévő épületekkel együtt **50 ezer forintért** szabad kézből eladom. Közvetítők kizárva.

Szemes János,

Baja, Fecske u. 71. sz.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb s jobb mint a legdrágábbé.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

● **Önberetváló készülék.** ●
Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegtségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító Darabja 3 forint.

A penge ***csillagos acélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető :

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Hirdetmény.

Egy öl akác hasáb fa

o. é. tizenöt forint

házhoz szállítva, megrendeléseket elfogad a

**Takarékpénztár és Zálogház
részvény társaság.**

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Mácskovits Leontina végrehajlatónak Vojnics Tunicus Mária (Gergely leánya) végrehajlatást szenvedő elleni 130 frt kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén lévő Szabadka város határában fekvő a szabadkai 6771 számú betétben A l. 7698. 7699, 7700, 7701, 7702. és 7704. hrsz. alatt foglalt Vojnics Tunicus Mária (Gergely leánya) nevén álló s egy birtok testet képező szegedi szőlőkert lakház és szántóra az árverést 1247 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898-ik évi november hó 7-ik napján** délelőtt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 124 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Szabadkán a kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság 1898. július 18. napján.

Dr. Bányai Miksa,
kir. tiszéki bíró.

Telefon értesítés szerint a főgyűjtődémből kikerült sorsjegyekre a folyó hó 10 s tti-iki húzásokon következő nyeremények estek

1468 nyert kétezer koronát,

Egyenkint 200 koronát nyertek :

1454, 3706, 3719, 4644, 5291, 10240, 11264, 11265,
12930, 24067, 24077, 24641, 32654, 32675, 55766, 64575,
76555, 90505, 90512, 94277.

A nagyobb nyeremények még a szerencsekerékben vannak.

Naponkint húzás

folyó évi október hó 13-ig.

Sorsjegyek míg a készlet tart

nyolczad 10 frt negyed 20 frtért kaphatók.

A húzás tartama alatt a nálam vásárolt ki-sorsolt sorsjegyek számai már a húzás napján délután 3 órakor kifüggesztve lesznek.

Vidéki megrendelések portómentesek.

Előzetes jelentés.

**A III. sorsjáték
sorsjegyei
már megjelentek
és nálam kaphatók.**

Első húzás november 17—18-án.

A sorsjegyvásárló közönséget saját érdekében figyelemzetem, hogy szükségletét nálam fedezze, mert míg más főelárusítók a játék végén tetemes költséget számitanak fel postadíjért és nyeremény jegyzékért, addig én semminemű költséget sem számitok fel.

nyolczad negyed fél egész

75 kr. 1 frt 50 kr, 3 frt 6 frt

Vidéki megrendelők a pénz portómentes beküldésére postabefizetési lapot kapnak.

Legközelebbi húzásokhoz ajánlok :

3% Jelzálogigérvény

húzás Okt. 25. Főnyeremény 100.000 kor. 2 frt

Budapesti Újságírók sorsjegy

6 húzásra érvényes

50 kr.

A kettő együtt 2 frt 25 kr.

KUNETZ MÓR

bank és váltóüzlete, főelárusító Szabadkán.